

Mustasaaren kunnan opiskeluhoitosuunnitelma

2023–2025

Sisältö

Johdanto.....	4
Yhteisöllinen oppilas- ja opiskeluhoolto.....	5
Yhteisöllinen opiskeluhoolto ja sen toimintatavat.....	5
Yksikkökohtaiset opiskeluhooltoryhmät.....	5
Yksikkökohtaisen opiskeluhooltoryhmän toimintatavat ja käytännöt.....	6
Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen.....	6
Suun terveydenhoolto.....	6
Kuljetukset suun terveydenhooltoon.....	7
Yhteistyö ulkopuolisten tahojen kanssa.....	7
Yhteistyö opiskelijan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa.....	7
Yhteistyö ja käytänteet oppilaitoksen terveellisuuden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa.....	7
Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä.....	7
Koulukuljetusten turvallisuutta sekä odotusaikojen turvallisuutta koskevat ohjeet.....	7
Kouluruokailun ja mahdollisten välipalojen järjestäminen.....	8
Erityisruokavaliot.....	8
Esikoulun käytännöt.....	8
Yksilökohtainen opiskeluhoolto.....	8
Yhteistyö sairaalakoulun kanssa.....	9
Toiminta kurinpitotilanteissa ja opiskeluhoollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä.....	9
Asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja ryhmän menettelytavat yksittäisen opiskelijan asioiden käsittelyssä.....	10
Opiskeluhooltokertomuksen laatiminen ja sen säilyttäminen opiskeluhoollon rekisterissä.....	11
Monialainen yhteistyö.....	11
Opiskeluhoollon yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa.....	11
Opiskelijat, joilla on terveysongelmia tai sairauden oireita.....	12
Lääkkeet esikoulussa.....	12
Lääkkeet vuosiluokilla 1–6.....	12
Lääkkeet vuosiluokilla 7–9.....	12
Lääkkeet toisella asteella.....	13
Oppilas- ja opiskeluhoollon kuraattori- ja koulupsykologipalvelut.....	13
Ennaltaehkäisevä työ.....	13
Järjestyssäännöt.....	13
Poissaolojen ehkäiseminen, seuraaminen ja niistä ilmoittaminen.....	13

Peruskoulu ja lukio	13
Esiopetus	14
Tapaturmien ehkäiseminen, ensiapu, hoitoonohjaus ja seuranta	14
Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	14
Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	15
Koulu- ja hyvinvointikoutsit.....	15
Viestintäkanavat.....	15
Kiusaamisen vastainen työ.....	16
Kriisisuunnitelma.....	16
Lähteet.....	18
Liitteet	18
Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut	18
Yksikkökohtaiset opiskeluhoitoryhmät	18
Koulun päihdetoimintasuunnitelma, vuosiluokat 1–9	18
Koulun päihdetoimintasuunnitelma, lukio.....	18
Kiusaamisen vastainen suunnitelma ja oppilaitosten strategiat.....	18
Mustasaaren perusopetuksen ja lukion kriisisuunnitelma	18
Kurinpitokeinot Mustasaaren kunta	18
Suunnitelma koulupoissaolojen ennaltaehkäisemiseksi.....	18
Terveyttä edistävän varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelma	18
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen turvallisuussuunnitelma	18
Sivistystoimen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2020–2022.....	18

Johdanto

Kunnallinen opiskeluhooltosuunnitelma korvaa opetussuunnitelmien opiskeluhooltoä käsittelevät luvut, eli perusopetuksen opetussuunnitelman luvun 8, esiopetuksen opetussuunnitelman luvun 6 ja lukion opetussuunnitelman luvun 4.3.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) §:n 13a mukaan hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhooltopalvelujen järjestämiseksi. Suunnitelma käsittää esiopetuksen, perusopetuksen sekä opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvien toisen asteen opiskelijoiden oppilas- ja opiskeluhoollon palvelut.

Koulutuksen järjestäjien on puolestaan saman lain 13. §:n mukaan laadittava opiskeluhooltosuunnitelma opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Oppilas- ja opiskelijahuollon tavoitteet ja painopisteet muodostuvat oppilaiden ja opiskelijoiden tarpeista ja perustuvat hyvinvointialueen strategiaan ja palvelustrategiaan. Palvelustrategian ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaan tärkein painopiste vuosina 2023–2025 on lasten ja nuorten psyykkisen terveyden ja hyvinvoinnin parantaminen.

Opiskeluhoolto jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Opiskeluhoolto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä opiskeluhooltoä, joka tukee koko oppilaitosyhteisöä. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädettyyn yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon.

Oppilas- ja opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaan ja opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Oppilas- ja opiskelijahuoltopalveluihin kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut. Näiden asiantuntijoiden tehtävät liittyvät sekä yksilöön, yhteisöön että yhteistyöhön.

Koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä. Oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa oppilaitoksen opiskeluhoolloryhmä.

Opiskeluhoollon lisäksi kunnallisessa opiskeluhooltosuunnitelmassa käsitellään kiusaamisen vastaista työtä, poissaoloja ennaltaehkäisevää työtä, ehkäisevää päihdetyötä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä oppilaitosten kriisisuunnitelmia. Kunnallinen opiskeluhooltosuunnitelma on kaikkien kunnan oppilaitosten yhteinen, lukuun ottamatta pelastussuunnitelmia, jotka on tehty joka yksikölle erikseen.

Kunnallisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa käytetään käsitettä opiskelija, jolla viitataan esikoululaisiin, vuosiluokkien 1–9 oppilaisiin ja lukio-opiskelijoihin. Käsitteillä oppilaitos ja yksikkö viitataan esikouluun, kouluun ja lukioon.

Yhteisöllinen oppilas- ja opiskeluhoito

Yhteisöllisellä oppilas- ja opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat.

Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä oppilas- ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista.

Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat

Kaikilla, myös pidennettyä oppivelvollisuutta suorittavilla opiskelijoilla, on oikeus maksuttomaan opiskeluhoitoon.

Lain mukaan yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat oppilaitoksen henkilökunta, opiskeluhoollon henkilökunta ja kaikki muut opiskelijoiden kanssa työskentelevät henkilöt.

Oppilaitoksen yhteisöllistä opiskeluhoitoa varten asetetaan opiskeluhoitoryhmä, jolla on kokonaisvastuu yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämisestä, suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmässä keskustellaan yleisellä tasolla esimerkiksi luokkien ilmapiiristä, työrauhasta ja kiusaamisesta mutta myös terveydestä, hyvinvoinnista, osallisuudesta ja terveystavoista. Toiminnalla edistetään oppilaitosyhteisön ja -ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.

Pohjanmaan hyvinvointialueella henkilöstömitoitusta koskevat lait ja suositukset nähdään siten, että terveydenhoitaja ja kuraattoreita on oltava saatavilla eri kouluissa oppilas- ja opiskelijapohjan mukaisesti.

Liite: Opiskeluhoollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Yksikkökohtaiset opiskeluhoitoryhmät

Kaikissa yksiköissä on monialainen opiskeluhoitoryhmä, jonka rehtori nimittää lukuvuodeksi kerrallaan. Esikoulujen ja vuosiluokkien 1–6 opiskeluhoitoryhmiin kuuluvat rehtori, erityisopettaja, yksi opettaja, yksi esikoulun edustaja, kouluterveydenhoitaja ja kuraattori. Vuosiluokkien 7–9 opiskeluhoitoryhmien kokoonpano on muuten sama, mutta niissä ei ole esikoulun edustajaa ja mukana on myös opinto-ohjaaja. Opiskeluhoitoryhmän työstä vastaa

koulun rehtori. Opiskeluhooltoryhmät kokoontuvat ja kokoukset dokumentoidaan. Opiskeluhooltoryhmä tekee ennaltaehkäisevää opiskeluhooltotyötä yksiköissä. Opiskeluhooltoryhmä vastaa yksiköiden opiskeluhooltotyön suunnittelusta, toteuttamisesta, kehittämisestä ja arvioinnista. Toimivan opiskeluhoollon perusedellytys on kodin ja oppilaitoksen hyvä yhteistyö.

Yksikkökohtaisen opiskeluhooltoryhmän toimintatavat ja käytännöt

- 1 Koulun rehtori asettaa opiskeluhooltoryhmän lukuvuodeksi kerrallaan.
- 2 Opiskeluhooltoryhmällä on selkeä organisaatio, jonka puheenjohtajana toimii rehtori. Tarvittaessa ryhmän toimintaan osallistuvat kouluterveydenhoitaja ja koulukuraattori (ja psykologi).
- 3 Oppilaitoksen opiskeluhooltoryhmä kokoontuu säännöllisesti, ja kokoukset dokumentoidaan. Kokousten säännöllisyys on tärkeää, jotta toimintaa voidaan jatkuvasti seurata.
- 4 Opiskeluhooltosuunnitelma käsitellään syksyn ensimmäisessä kokouksessa.
- 5 Yksikön opiskeluhooltoryhmässä käsitellään yhteisöllistä opiskeluhoolltoa koskevia asioita. Opiskeluhoolltoasian voi panna vireille oppilaitoksen työntekijä tai oppilaitoksen opiskeluhoolltohenkilökuntaan kuuluva henkilö. Myös huoltaja tai opiskelija voi panna vireille opiskeluhoolltoasian.
- 6 Opiskeluhooltoryhmä toimii kriisiryhmänä, jos erillistä kriisiryh്മää ei ole nimetty.

Liite: Yksikkökohtaiset opiskeluhooltoryhmät

Opiskeluhoolltoasuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Oppilaitoksen opiskeluhoolltoaryhmä seuraa ja arvioi yksikkökohtaista opiskeluhoolltoasuunnitelmaa rehtorin johdolla. Yksikkökohtaista opiskeluhoolltoasuunnitelmaa arvioidaan vuosittain keskustelujen ja tutkimustulosten avulla. Saatuja tietoja hyödynnetään oppilaitoksen opiskeluhoollton kehittämisessä.

Oppilaitoksissa toteutettujen, opiskeluhoolltoa koskevien tutkimusten keskeiset tulokset tiedotetaan opiskelijoille ja huoltajille.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto on osa kouluterveydenhuolltoa. Sen tehtävä on tukea opiskelijaa ja hänen perhettään suun ja hampaiden terveyden edistämässä ja ylläpidossa, sairauksien välttämässä sekä terveiden elintapojen omaksumisessa.

Suun terveystarkastuksia järjestetään koko ikäluokan kattavina määräaikaistarkastuksina sekä yksilölliseen tarpeisiin perustuvina terveystarkastuksina. Pohjanmaan hyvinvointialueen suun terveydenhuolltoassa opiskelijat kutsutaan määräaikaistarkastukseen 1., 3., 5. ja 8. vuosiluokalla sekä tarvittaessa useammin, mikäli opiskelijalla on erityisiä riskitekijöitä.

Oppilaitoksen ja kouluterveydenhuollton ja sen osana suun terveydenhuollton yhteistyötä tarvitaan esimerkiksi tupakan ja muiden päihteiden käytön ehkäisyssä.

Yleissairauksia sairastavien, erityisopetuksessa olevien, vieraista kulttuureista tulleiden sekä pelkävien opiskelijoiden neuvonnassa ja hoidossa tarvitaan moniammatillista yhteistyötä. Sitä tarvitaan myös, jos suun terveydenhuollossa herää epäily opiskelijan hoidon laiminlyönnistä tai kaltoinkohtelusta.

Kuljetukset suun terveydenhuoltoon

Lapsen huoltaja vastaa lapsensa kuljetuksesta määräaikaistarkastuksiin.

Yhteistyö ulkopuolisten tahojen kanssa

Lasten ja nuorten hyvinvointia varten tehtävän yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämiseksi voidaan tehdä yhteistyötä oppilaitoksen läheisten organisaatioiden ja yhdistysten kanssa.

Yhteistyö opiskelijan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa

Yhteistyön merkitys on erityisen suuri, kun opiskelija siirtyy esikoulusta 1. vuosiluokalle sekä 6. vuosiluokalta 7. vuosiluokalle. Opiskelijan siirtyessä kouluasteelta toiselle on tärkeää, että kaikki opiskelijan koulunkäyntiä helpottava välttämätön tieto siirtyy seuraavalle kouluasteelle. Tietojen siirtäminen esikoulusta 1. vuosiluokalle ja edelleen 6. vuosiluokalta 7. vuosiluokalle tapahtuu kunnassa laaditun mallin mukaisesti. Opiskelijan siirtyessä toisen asteen koulutukseen tiedonsiirto tapahtuu voimassa olevien ohjeiden ja lainsäädännön mukaisesti.

Yhteistyö ja käytänteet oppilaitoksen terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Toimiva yhteistyö kunnan viranomaisten ja toimialojen kesken on tärkeää oppilaitosympäristön terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Viranomaiset tekevät oppilaitosympäristön lakisääteisiä tarkastuksia. Oppilaitos osallistuu valtakunnallisiin oppilaitosympäristön ja hyvinvoinnin tutkimuksiin ja tekee tarvittaessa omia viihtyvyytutkimuksia.

Yhteistyö terveystiedon opetuksen välillä

Kouluterveydenhuollon terveyttä edistävä työ tukee oppilaitoksen työtä. Yhteistyöllä pyritään siihen, että opiskelija saa myönteisen terveystietoisen asenteen, joka auttaa huolehtimaan omasta terveydestä. Keskeisiä yhteistyöalueita ovat ravinto, liikunta, hygienia, päihteet ja murrosikään liittyvät asiat.

Koulukuljetusten turvallisuutta sekä odotusaikojen turvallisuutta koskevat ohjeet

Koulukuljetuksissa huomioidaan erityisesti opiskelijan turvallisuus. Oppilaitos antaa selkeät ohjeet siitä, miten opiskelija odottaa koulukuljetusta. Koulukuljetusta kotiin odottavien opiskelijoiden turvallisuuden varmistamiseksi järjestetään valvonta. Tarvittaessa valvonta järjestetään myös koulukuljetuksella oppilaitokseen saapuville opiskelijoille. Oppilaitoksen tulee antaa huoltajille ja opiskelijoille tietoa koulukuljetusta ja odotusta koskevista menettelytavoista.

Kunnan ostamat koulukuljetukset noudattavat liikennöitsijälle asetettuja vaatimuksia. Paikallisliikennettä käytettäessä tulee noudattaa sille määriteltyjä sääntöjä ja ohjeita.

Esikoululaiset käyttävät heijastinliiviä koulukuljetuksen aikana. Esikoulun henkilökunta ottaa esikoululaisen vastaan, kun hän saapuu esikouluun. Henkilökunta saattaa esikoululaisen bussiin/taksiin ja valvoo, että turvavyöt on kiinnitetty kotimatkaa varten.

Kouluruokailun ja mahdollisten välipalojen järjestäminen

Opiskelijalle on tarjottava jokaisena koulupäivänä maksuton, tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu ateria, joka on täysipainoinen, vaihteleva ja määrältään riittävä. Koululounaan lasketaan kattavan noin kolmanneksen opiskelijan päivittäisestä energiantarpeesta. Ruokailutilanne on opiskelijalle tärkeä. Kouluruokailulla tuetaan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä. Kouluruokailua ja mahdollisia koulupäivän aikana tarjottavia välipaloja järjestettäessä otetaan huomioon ruokailun terveydellinen ja sosiaalinen merkitys, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet sekä ruokailutaun virkistystehtävä.

Erityisruokavaliot

Erityisruokavaliioihin liittyvät käytännöt ilmenevät koulutuksen järjestäjän oppilas- ja opiskeluhuoltosuunnitelmista. Hyvinvointialue antaa lääkärintodistuksen vain sellaisesta allergiasta, jossa lapsella on riski saada anafylaktinen sokki ja jota varten lapselle on määrätty ensiapulääke, tai muusta **voimakkaasta** allergisesta reaktiosta sekä keliakiasta. Lievistä allergisista oireista tai uskonnollisista/kulttuurillisista syistä johtuvasta erityisruokavaliosta ei anneta lääkärintodistusta julkisessa terveydenhuollossa. Laktoosi-intoleranssi katsotaan tässä yhteydessä lieväksi vaivaksi. Tieto opiskelijan allergioista siirtyy esikoulun keittiöltä koulun keittiölle. Huoltajat ilmoittavat opiskelijan allergioissa tapahtuvista muutoksista ruokapalveluihin / koulun keittiölle.

Esikoulun käytännöt

Esikoulun henkilökunta täyttää yhdessä huoltajan kanssa *Ilmoitus erityisruokavaliosta päiväkotia ja kouluruokailu* -lomakkeen, ja henkilökunta toimittaa lomakkeen koulun keittiölle. Esikoulun henkilökunta kirjaa lapsen allergiat Päikkyyn.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto

Yksilökohtaisella oppilas- ja opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, lääkäripalveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaista oppilas- ja opiskeluhuoltoa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa tehtävät laajat terveystarkastukset ja muut toistuvat tarkastukset ovat osa yksilökohtaista oppilas- ja opiskeluhuoltoa. Niistä laadittavista koosteista saadaan tietoa, jota voidaan käyttää myös yhteisöllisessä oppilas- ja opiskeluhuollossa.

Yksilökohtaisen oppilas- ja opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää opiskelijan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy on tärkeää. Yksilökohtainen oppilas- ja opiskeluhoito perustuu aina opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Opiskelijan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskeissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista.

Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoito, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää.

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämistä ohjaa kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Koulutuksen järjestäjä vastaa opiskeluhollosta yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Opiskeluhoitoon palveluja antavat vastaava kuraattori, koulukuraattorit, psykologit, koululääkärit, kouluterveydenhoitajat ja sosiaalityöntekijät.

Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoitoon työntekijä arvioi, että opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoitoon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoitoon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskusteluun. Myös muut, jotka ammatillisessa tehtävässään ovat saaneet tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voivat salassapitovelvollisuuden estämättä ottaa yhteyttä opiskeluhoitoon psykologiin tai kuraattoriin. Opiskelijan huoltajalle on yleensä annettava tieto yhteydenotosta.

Tarvittaessa kootaan monialainen asiantuntijaryhmä käsittelemään yksittäistä opiskeluhoitoasiaa.

Kouluterveydenhoito tekee yhteistyötä oppilaitoksen kanssa lakisääteisten, laajojen terveystarkastusten yhteydessä. Oppilaitokselle tiedotetaan tarvittaessa terveystarkastuksessa esiin tulleista asioista, jos ne vaikuttavat oleellisesti opiskelijan koulunkäyntiin.

Yksilökohtaista opiskeluhoitoa tuetaan kuraattori- ja psykologipalveluilla, kouluterveydenhoitolla ja erityisopetuksella.

Yhteistyö sairaalakoulun kanssa

Opiskeluhoitoon yhteistyö sairaalaopetuksen kanssa lähtee opiskelijan tarpeista.

Toiminta kurinpitotilanteissa ja opiskeluhoitoon tuki kurinpitovirastoituksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Ei koske esikoulua

Kurinpitotilanteissa toimitaan lainsäädännön, kunnan järjestyssääntöjen ja koulutuksen järjestäjän antamien ohjeiden mukaan. Kurinpitorangeistuksen yhteydessä opiskelijalle järjestetään tarvittava opiskeluhoito. Kurinpitotoimista otetaan yhteyttä opiskelijan kotiin. Opetuksen epäämisen yhteydessä laaditaan suunnitelma opiskelijalle annettavista opiskeluhoillon tukitoimista.

Liite: Kurinpitokeinot Mustasaaren kunta

Asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja ryhmän menettelytavat yksittäisen opiskelijan asioiden käsittelyssä

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoillon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita vain opiskelijan tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, huoltajan suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

Asiantuntijaryhmään kuuluu tarpeen mukaan joitakin seuraavista asiantuntijoista: terveydenhoitaja, kuraattori, opinto-ohjaaja, opiskelijan ryhmäohjaaja tai muu siinä tilanteessa opiskelijan kannalta keskeinen opettaja. Riittävä ryhmäkoko on kahdesta kolmeen, mutta kokoonpano voi vaihdella tarpeen mukaan. Opiskelijan ja huoltajan antamalla yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella käsittelyyn voi osallistua myös tarvittavia opiskeluhoillon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä.

Asiantuntijaryhmä on keskustelevalle ja neuvoa antava ja keskustelevalle yhteistyöelin – se ei tee hallintopäätöksiä vaan sopimuksia. Ryhmä pyrkii toimimaan mahdollisimman pitkälle yhteistyössä opiskelijan ja huoltajan kanssa. Kukin asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Tämä on yleensä henkilö, jonka asiantuntemukseen ongelman käsittely pääasiassa kuuluu. Asiantuntijaryhmässä käsitellyt asiat tulee dokumentoida.

Aloitteen asiantuntijaryhmän kokoamisesta voi tehdä koulun työntekijä tai opiskeluhoitohenkilökuntaan kuuluva henkilö. Aloite voi myös tulla opiskelijalta ja huoltajalta koulun työntekijän tai opiskeluhoillon palvelujen edustajan kautta. Se koulun ja opiskeluhoillon palvelujen edustaja, jolle asia pääasiassa kuuluu, kutsuu koolle asiantuntijaryhmän, opiskelijan (ikä huomioiden) ja huoltajat. Opiskelijan asioita käsittelevän ryhmän asettaminen edellyttää aina opiskelijan ja huoltajan suostumusta. Suostumuksesta on käytävä selkeästi ilmi, kenellä on oikeus osallistua asian käsittelyyn. Opiskelija saa ikä ja edellytykset tilanteen arvioimiseksi huomioon ottaen itse päättää, ketkä saavat osallistua hänen asiansa käsittelyyn asiantuntijaryhmässä.

Jos asian käsittelyyn asiantuntijaryhmässä ei saada opiskelijan tai huoltajan suostumusta kirjallisesta ilmoituksesta huolimatta, tulee tieto siitä dokumentoida. Jos suostumuksen epääminen johtaa lastensuojeluilmoituksen edellytysten täyttymiseen, oppilaitos tekee tarvittaessa lastensuojeluilmoituksen.

Opiskeluhoitokertomuksen laatiminen ja sen säilyttäminen opiskeluhoillon rekisterissä

Monialaisen asiantuntijaryhmän yhteistyönä käsittelemät asiat kirjataan opiskeluhoitokertomukseen, joka säilytetään oppilaitoksessa. Kunnalla on valmiit dokumentaatiomallit.

Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Kertomukseen on kirjattava seuraavat asiat:

- nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot (huoltajan nimi ja yhteystiedot)
- asian aihe ja sen vireille panija
- tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet
- tiedot asian käsittelystä asiantuntijaryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma, toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- tiedot toteutetuista toimenpiteistä
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen asemansa.

Vastuuhenkilö on yleensä se henkilö, jonka asiantuntemukseen asia pääasiallisesti kuuluu. Suositeltavaa on jaettu vastuu ryhmässä. Kirjaamisesta huolehtii joko vastuuhenkilö tai asiantuntijaryhmän nimeämä sihteeri. Kokousten välillä tehdyt toimenpiteet otetaan esille seuraavassa kokouksessa ja kirjataan silloin. Vastuuhenkilö vastaa prosessin etenemisestä.

Jos tietoja annetaan sivulliselle, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle ja millä perusteella tietoja on luovutettu (kenen suostumuksella / mikä pykälä). Kirjallinen pyyntö arkistoidaan.

Opiskeluhoillon rekisteriin tallennetaan opiskeluhoitokertomukset ja muut monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoillon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat. Näitä ovat esimerkiksi suostumukset, tiedonluovutuskielto huoltajalle ja konsultaatioon liittyvät asiakirjat.

Opetuspäällikkö vastaa perusopetuksen opiskeluhoillon rekisteristä, ja toimii sen tietojen luovuttajana. Lukion rekisterin tiedoista vastaa sivistysjohtaja.

Monialainen yhteistyö

Yksilökohtaisessa opiskeluhoilossa tehdään yksittäisen opiskelijan tarpeiden mukaan yhteistyötä nuorisotyön, lastensuojelun, erikoissairaanhoidon ja poliisin kanssa.

Opiskeluhoillon yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Opiskelijoiden osallisuutta edistetään keskustelemalla heidän kanssaan oppilaitoksen opiskeluhoilosta sekä opiskeluhoillon tutkimusten ja oppilaitoksen oppilaskunnan toiminnan kautta.

Oppilaitos tiedottaa huoltajille kunnan opetussuunnitelman mukaisesta opiskeluhuollosta ja yksikkökohtaisesta opiskeluhoitosuunnitelmasta oppilaitoksen tiedotustilaisuuksissa. Kunnan opiskeluhoitosuunnitelma on saatavilla kunnan verkkosivuilla.

Opiskelijat, joilla on terveysongelmia tai sairauden oireita

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto voi tehdä ehdotuksen lääkkeistä ja hoitotarvikkeista, joita yksiköt voivat pitää omissa varastoissaan.

Lääkkeet esikoulussa

Esikoulun henkilökunta noudattaa varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelmaa.

Esikoulun henkilökunta tekee tarvittaessa lääkehoitosopimuksen huoltajien kanssa. Henkilökunta kirjaa Päikkyyyn sovitut lääkkeet, annostukset, lääkkeen säilytysohjeet ja toimintatavat esim. retkelle lähdettäessä. Annetut lääkkeet dokumentoidaan. Esikoulun henkilökunta antaa lapselle vain niitä lääkkeitä, joista on tehty sopimus.

Lääkkeet vuosiluokilla 1–6

Vuosiluokilla 1–6 opiskelijoita on usein enemmän, eikä terveydenhoitaja ole paikalla päivittäin. Tällöin yksiköiden on mahdollista pitää itse saatavilla särkylääkkeitä ja antihistamiineja annettavaksi opiskelijoille tarvittaessa. Kouluterveydenhoitaja laatii luettelon lääkkeistä, joita voidaan antaa, ja hänellä puolestaan on vastuulääkärin hyväksymä ja päivittämä luettelo. Lääkkeitä ei pidä koskaan antaa ilman vanhempien/hoitajan suostumusta. Suostumus saadaan ottamalla yhteys vanhempiin, jos lapsella on päänsärkyä tai muuta tilapäistä kipua. Epäselvissä ja pitkittyneissä kivuissa tulee aina ottaa yhteys huoltajaan. Ellei koulu saa yhteyttä huoltajiin, ei lääkettä anneta. Jos kipu on voimakasta, huoltajan tulee hakea lapsi ja hakeutua hoitoon. Jos terveydenhoitaja on paikalla, opiskelija ohjataan aina ensisijaisesti kouluterveydenhuoltoon.

Jos koulun henkilökunta saa lukuvuoden aikana tiedon opiskelijan sairaudesta, terveydenhoitaja järjestää riittävän perehdytyksen kaikille kyseistä opiskelijaa hoitaville työntekijöille. Terveydenhoitaja näyttää, miten ensiapulääkettä annetaan ja täyttää luettelon henkilöistä, jotka ovat osallistuneet perehdytykseen ja saavat siten antaa ensiapulääkettä. Luettelo hyväksytyistä henkilöistä, jotka voivat antaa ensiapulääkettä, tulee säilyttää paikassa, joka on kaikkien asianosaisten tiedossa.

Lääkkeet vuosiluokilla 7–9

Opiskelijoiden tulee pitää mukanaan omia särkylääkkeitä, jos vaivoja esiintyy usein. Jos opiskelijalla ei ole mukana omia lääkkeitä, hän voi tarvittaessa ottaa yhteyden kouluterveydenhuoltoon koulupäivän aikana, ja lääkkeiden tarpeen ollessa toistuva sen syy selvitetään aina.

Kaikilla opiskelijoilla, joilla on jokin sairaus ja jotka ovat yhdessä huoltajiensa kanssa antaneet suostumuksensa tiedon antamiseen koululle, on koululaukussa mukana myös mahdolliset omat ensiapulääkkeet. Opettajille tiedotetaan aina ennen koulun alkua näiden opiskelijoiden ensiapulääkkeistä. Kaikille ensiapulääkettä käyttävää opiskelijaa hoitaville

työntekijöille tulee antaa tarkat ohjeet ja perehdytys. Tästä perehdytystilaisuudesta huolehtii kouluterveydenhuolto ja sitä koordinoi etukäteen koulun rehtori tai muu nimetty henkilö, joka tietää, ketkä ovat asianomaisen opiskelijan opettajia ja mahdollisia avustajia.

Jos tarvitaan sijaisia tai jos luokanvalvoja vaihtuu luokalla, jolla on ensiapulääkkeitä käyttäviä opiskelijoita, tulee luokanvalvojan/rehtorin yhteisvastuussa välittää sijaiselle etukäteen tiedot näistä ensiapulääkkeistä käyttävistä opiskelijoista. Näissä tapauksissa voidaan ottaa yhteys terveydenhuoltoon riittävän tiedon/perehdytyksen saamiseksi.

Lääkkeet toisella asteella

Noudatetaan samoja ohjeita kuin 7.–9. vuosiluokkalaisten osalta, kunnes opiskelija täyttää 18 vuotta. Opiskelijat, joilla on tarvittaessa ensiapulääkettä vaativia sairauksia, ilmoittavat asiasta oppilaitokselle samalla tavoin kuin yläkoulussa, ja henkilöstölle tiedotetaan asiasta ennen opintojen alkua. Opiskelijat huolehtivat itse tarvittaessa otettavista lääkkeistään ja ensiapulääkkeistään. Oppilaitokset päättävät itse, pidetäänkö opiskelijoiden saatavilla tarvittaessa otettavia lääkkeitä vai ohjataan heidät aina opiskeluterveydenhuoltoon.

Oppilas- ja opiskeluhuollon kuraattori- ja koulupsykologipalvelut

Opiskeluhuollon kuraattorien ja koulupsykologien tulee työskennellä sekä monialaisen, koko koulu yhteisöön suuntautuvan, yhteisöllisen opiskeluhuollon, että yksittäisille opiskelijoille suunnatun, yksilökohtaisen opiskeluhuollon, parissa.

Kuraattorien ja koulupsykologien työ tulee ensisijaisesti suunnata yhteisöllisiin, ehkäiseviin ja terveyttä edistäviin toimenpiteisiin. Kuraattorit ja koulupsykologit osallistuvat sekä ehkäisevien että terveyttä edistävien toimenpiteiden osaamisellaan yksiköiden opiskeluhuoltoryhmiin ja myötävaikuttavat siten yksiköiden työskentelyyn viihtyvyyden, turvallisuuden ja terveyden hyväksi.

Ennaltaehkäisevä työ

Järjestyssäännöt

Kunnalla on yhteiset järjestyssäännöt, jotka on hyväksytty suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä sivistysjaostossa. Jokainen esikoulu ja koulu voi tehdä vuosittain omat viihtyvyyssäännöt yhdessä opiskelijoiden, henkilökunnan ja huoltajien kanssa.

Poissaolojen ehkäiseminen, seuraaminen ja niistä ilmoittaminen

Turvallinen oppilaitosympäristö, hyvä sosiaalinen ilmapiiri ja hyvä ohjaus ovat keskeisiä tekijöitä oppilaitoksen viihtyvyyden ja opiskelijoiden läsnäolon lisäämiseksi. Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tavoitteena on tukea opiskelijan läsnäoloa oppilaitoksessa.

Peruskoulu ja lukio

Huoltajan tulee ilmoittaa opiskelijan poissaolosta. Jos opiskelija on poissa koulusta pidemmän aikaa esimerkiksi matkan vuoksi, huoltaja jättää hyvissä ajoin etukäteen kirjallisen

poissaolohakemuksen opiskelijan opettajan tai koulun rehtorin hyväksyttäväksi. Hakemus tehdään WILMA:ssa. Opettaja vastaa poissaolojen kirjaamisesta ja niiden seurannasta.

Kunnan koulupoissaoloihin liittyvässä toimintasuunnitelmassa kuvaillaan, miten toimitaan, kun opiskelijalla on huolestuttavia poissaoloja. Opiskelijan toistuvista luvattomista poissaoloista annetaan tieto rehtorille. Jos huolestuttavia poissaoloja on paljon, niistä annetaan tieto opetuspäällikölle.

Paikallisessa perusopetuksen opetussuunnitelmassa on päivitettyä tietoa siitä, miten oppilaitokset ennaltaehkäisevät ja seuraavat poissaoloja ja kuinka niihin puututaan. Päivitykset vastaavat perusopetuslain 26. §:n muutosta, joka tulee voimaan 1.8.2023.

Liite: Suunnitelma koulupoissaolojen ennaltaehkäisemiseksi

Esiopetus

Huoltajan tulee ilmoittaa lapsen poissaolosta Päikyn kautta. Jos lapsi on poissa esikoulusta pidemmän aikaa esimerkiksi matkan vuoksi, huoltaja jättää hyvissä ajoin etukäteen kirjallisen poissaolohakemuksen esiopetuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluesimiehen hyväksyttäväksi. Hakemus tehdään *Poissaolohakemus/esiopetus* -lomakkeella.

Jos huolestuttavia poissaoloja on paljon, niistä ilmoitetaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluesimiehelle.

Tapaturmien ehkäiseminen, ensiapu, hoitoonohjaus ja seuranta

Kaikessa oppilaitoksessa järjestettävässä toiminnassa on aina korostettava tapaturmien ehkäisemistä. Oppilaitoksen fyysisen työympäristön tapaturmariskit on minimoitava, ja ympäristöt on pidettävä turvallisina säännöllisellä kunnossapidolla. Oppilaitoksissa on oltava ensiaputaitoista henkilökuntaa, ja ensiapuvarusteiden on oltava helposti saatavilla. Opiskelija voidaan toimittaa jatkohoitoon kouluterveydenhuoltoon ja tarvittaessa terveyskeskukseen tai sairaalaan.

Tapaturman sattuessa otetaan yhteyttä opiskelijan kotiin ja oppilaitos täyttää vahinkoilmoituksen.

Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen *Ei koske esikoulua*

Tupakoinnin, alkoholin ja päihteiden käytön ehkäiseminen sisältyy opetussuunnitelman oppiaineosioon. Lisäksi järjestetään teemapäiviä ja muita ennaltaehkäisevän työn tilaisuuksia. Luonteva yhteistyökumppani tässä työssä on kouluterveydenhuolto. Yhteistyö kunnan nuoriso- ja vapaa-aikatoimen sekä vapaaehtoisjärjestöjen kanssa tukee koulujen omaa ehkäisevää päihdetyötä. Koulu antaa tietoa ehkäisevästä päihdetyöstä vanhempainkokouksissa.

Tupakointiin ja päihteiden käyttöön puututaan oppilaitoksen järjestysääntöjen ja toimintasuunnitelmien mukaisesti ja asiasta informoidaan opiskelijan huoltajia. Osana tupakoinnin ja päihteiden käyttöön puuttuvaa työtä otetaan tarvittaessa yhteyttä kouluterveydenhuoltoon, sosiaalitoimeen ja poliisiin.

Liite: Koulun päihdetoimintasuunnitelma

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien tulee ehkäistä ja puuttua väkivaltaan, kiusaamiseen ja häirintään. Väkivalta, kiusaaminen tai häirintä voi olla suoraa tai epäsuoraa sanallista tai fyysistä voimankäyttöä tai sosiaalista manipulointia, joka loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista koskemattomuutta. Tekijä voi olla opiskelija, oppilaitoksessa työskentelevä aikuinen tai oppilaitoksen ulkopuolinen henkilö.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on velvollisuus puuttua tietoonsa tulleeseen häirintään. Jos henkilökunta ei puutu asiaan ja ryhdy toimenpiteisiin, on henkilökunnan menettelyä mukaan pidettävä syrjintänä (yhdenvertaisuuslaki (1192/2022) 3. luvun 14. §:n 3. momentti).

Opiskelijoille, huoltajille ja oppilaitoksen henkilökunnalle annetaan tietoa kiusaamisen ja häirinnän erilaisista ilmenemistavoista ja niiden ennaltaehkäisystä sekä oppilaitoksen toimintatavoista näissä tilanteissa sekä sovellettavista järjestysmääräyksistä. Kiusaamisen ja häirinnän estämiseksi on tehtävä jatkuvaa ennaltaehkäisevää työtä.

Koulu- ja hyvinvointikoutsit

Ei koske esikoulua

Ruotsinkielisillä alakouluilla on kiertävä koulukoutsit, jonka toiminta on suunnattu 4.–6.-luokkalaisille. Korsholms högstadiumissa on kaksi koulukoutsia, ja Keskuskoululla yksi 1.–9.-luokkalaisten kanssa toimiva koulukoutsit. Korsholms gymnasiumilla on 50 prosentin työajalla työskentelevä hyvinvointikoutsit. Koutsien tehtävänä on olla läsnä opiskelijoille, luoda turvallista kouluympäristöä ja olla tukena koulun arjessa.

Viestintäkanavat

Oppilas- ja opiskelijahuollon palvelujen tulee olla helposti opiskelijoiden ja huoltajien saatavilla. Opiskelijoille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto saatavilla olevasta oppilas- ja opiskeluhuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilas- ja opiskeluhuollon palveluja.

Wilma/Päikky on tärkeä viestintä- ja tiedotuskanava oppilaitoksen ja opiskeluhuollon sekä vanhempien ja opiskeluhuollon välillä. Ensisijaisesti kanavaa käytetään opiskeluhuollon palveluista tiedottamiseen sekä laajalle kohderyhmälle (opettajille, opiskelijoille tai huoltajille) suunnattuihin tiedotteisiin. Wilman kautta oppilas- ja opiskeluhuollon henkilökunta saa yleistä tietoa ajankohtaisista koulun arkeen liittyvistä asioista. Viestitoimintoa käytetään myös opettajien ja oppilas- ja opiskeluhuollon henkilökunnan väliseen säännölliseen viestintään käytännön asioissa. Oppilas- opiskeluhuollon

henkilökunnan mahdollisuus saada tietoa opiskelijoiden lukujärjestyksistä ja yhteystiedoista on tärkeä työkalu heidän päivittäisessä työssään. On myös tärkeää, että oppilas- ja opiskeluhuoltohenkilökunnalla on pääsy opiskelijoiden poissaolotietoihin.

Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla on yleistietoa opiskeluhuollon tekemästä työstä, ja sivuilla on myös kunnan opiskeluhuollon henkilöstön yhteystiedot.

Tietoa on myös kunnan ja oppilaitosten omilla verkkosivuilta.

Kiusaamisen vastainen työ

Kaikissa yksiköissä on oltava oma, täydentävä kiusaamisen vastainen suunnitelma. Oppilaitoksen henkilökunnalle, opiskelijoille ja huoltajille kerrotaan suunnitelmasta. Suunnitelmaa päivitetään ja arvioidaan vuosittain. Aiheesta annetaan tietoa ja koulutusta kaikille opiskelijoille, opettajille, oppilaitoksen muulle henkilökunnalle ja huoltajille. Kaikkien oppilaitoksen aikuisten on reagoitava kiusaamiseen ja häirintään. Aikuisen tulee puuttua kiusaamiseen heti sen tapahtuessa.

Kiusaamistapausten selvittelyn vaiheet dokumentoidaan.

Kiusaamisen vastainen työ voidaan jakaa seuraaviin osa-alueisiin:

1. ennaltaehkäisevä ja tiedostava työ
2. kiusaamisen tunnistaminen
3. kiusaamistapausten käsittely
4. toimenpidesuunnitelma.

Liite: Kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma ja oppilaitosten strategiat

Liite: Terveyttä edistävän varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelma

Kriisisuunnitelma

Kriisitilanteiden ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi kaikilla yksiköillä on oltava kriisisuunnitelma ja pelastussuunnitelma, jotka on laadittu viranomaisvaatimusten mukaisesti. Kriisitilanteita on harjoiteltava säännöllisesti. Koko yksikön henkilökunnan tulee olla perehtynyt rutiineihin ja henkilökunnan väliseen työn- ja vastuunjakoon eri kriisitilanteissa. Ehkäisevään työhön kuuluvat myös paloturvallisuustarkastukset ja poistumisharjoitukset.

Jokaisella yksiköllä on oltava kriisiryhmä. Jos sellaista ei ole erikseen nimetty, kriisiryhmänä toimii opiskeluhuoltoryhmä rehtorin johdolla. Kriisiryhmä tukee oppilaitosta kriisitilanteissa ja vastaa toimenpiteiden koordinoinnista. Rehtori vastaa yhteistyössä kriisiryhmän kanssa kriisitilanteiden tiedottamisesta koulutuksen järjestäjälle. Koulun rehtorilla on ensisijainen vastuu sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta. Rehtori arvioi yhteistyössä kriisiryhmän kanssa ulkoisen tiedottamisen tarpeen tilannekohtaisesti. Tarvearviointi voidaan tehdä myös yhteistyössä asianomaisten viranomaisten kanssa.

Kriisitilanteissa oppilaitoksille tarjotaan psykososiaalista tukea ja apua. Psykososiaalisen jälkihoidon järjestäminen kriisitilanteen yhteydessä on tärkeää. Tukea järjestetään yhteistyössä oppilaitosten kuraattorien, kouluterveydenhoitajien ja muiden hyvinvointialueen terveys- ja sosiaalitoimen vastuulla olevan toiminnan, esimerkiksi kriisiryhmän kanssa. Tarvittaessa voidaan käyttää ulkopuolista asiantuntemusta. On tärkeää, että oppilaitoksen henkilökunta on perehtynyt kriisisuunnitelmaan ja että harjoituksia järjestetään säännöllisin väliajoin. Kriisisuunnitelmaa päivitetään vuosittain, ja suunnitelman toimivuutta arvioidaan säännöllisesti.

Oppilaitoksen pelastussuunnitelmassa annetaan ohjeita uhkaavien tai vaarallisten tilanteiden varalle.

Jokaisella yksiköllä on oma pelastussuunnitelmansa, jossa on otettu huomioon yksikön kiinteistö ja lähiympäristö. Oppilaitoksen henkilökunta käy läpi ja päivittää suunnitelman vuosittain.

Liite: Mustasaaren perusopetuksen ja lukion kriisisuunnitelma
Liite: Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen turvallisuussuunnitelma

Lähteet

Opetushallitus, *Opiskeluhoiltoa koskevat opetussuunnitelmien perusteet ja ammatillisen koulutuksen määräys 1.8.2023 alkaen* <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/opiskeluhoiltoa-koskevat-opetussuunnitelmien-perusteet-ja-ammatillisen>

Kuntaliitto, *Opiskeluhoillon järjestäminen 2023, Pikaopas muutoksessa*

Pohjanmaan hyvinvointialue, *Alueellinen oppilas- ja opiskeluhoiltosuunnitelma 2023–2025*

Mustasaaren kunta, esiopetuksen paikallinen opetussuunnitelma, luku 6

Mustasaaren kunta, perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma, luku 8

Mustasaaren kunta, lukion paikallinen opetussuunnitelma, luku 4.3

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014), 3 luku, 14. §, 3. momentti (1192/2022)

Liitteet

Opiskeluhoillon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoiltopalvelut

Yksikkökohtaiset opiskeluhoiltoryhmät

Koulun päihdetoimintasuunnitelma, vuosiluokat 1–9

Koulun päihdetoimintasuunnitelma, lukio

Kiusaamisen vastainen suunnitelma ja oppilaitosten strategiat

Mustasaaren perusopetuksen ja lukion kriisisuunnitelma

Kurinpitokeinot Mustasaaren kunta

Suunnitelma koulupoissaolojen ennaltaehkäisemiseksi

Terveyttä edistävän varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelma

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen turvallisuussuunnitelma

Sivistystoimen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2020–2022

Liitteet päivitetään käsittemuutosten jälkeen.